כתובות קבורה בבית שערים

באמצע המאה השנייה לספירה התיישב רבי יהודה הנשיא בבית שערים ועמו עברו לשם גם הסנהדרין. בימיו התפתח היישוב והגיע לשיא גדולתו. יעידו על כך הבניינים המרהיבים והקברים המצטיינים בארכיטקטורה עשירה. בתקופת השיא בין המאה השנייה והרביעית לספירה אנו מוצאים עדויות לתרבות יהודית ותרבות יוונית פורחת.

כתובות הקבורה העבריות הן דוגמה לכתב מסוגנן שהתפתח בסביבות המאה השלישית. הנה דוגמה לאחת הכתובות:

בהתבסס על צורות האותיות של הכתובות, בניתי את הגופו "Hebrew Square Bet-Shearim":

אבגד חווחטיבך לשם ניסעבר צין קרעת בגופן זה הכתובת תראה כך:

כן הן מנחות אטיו בתו אלרבי גמליאל בן נחמיח אמתו בתולח בת עארין ואתים אנח ואטיון בתו אלרבי יחודה בנו אל רבי גמליאל אמתה בת תאע אנים ואאה חודאיםע מיבם ואם מישהו מתקשה לקרוא, הנה הכתובת בגופן בן זמננו:

כ[א]ן הן מ[ו]נחות, אטיו בתו של רבי גמליאל בן נחמיה שמתה בתולה בת עשרין ושתיים שנה ואטיון בתו של רבי יהודה, בנו של רבי גמליאל, שמתה בת תשע שנים וששה חודשים.

דוגמאות נוספות לסוג זה של כתב ניתן למצוא על רצפות הפסיפס בבתי הכנסת מהתקופה הביזנטית. הנה לדוגמה, חלק מפסיפס מבית הכנסת של חמת גדר

יקיים היקים הייה ח אילוה וקימם פרוריו בברח יקיים פיטים איל לח וקיה יקיים פיטים איל לח וקיה אילודריו תלטן ובניהו דמיניתיו הדי תלטן ובניהו דמיניתי היילוב כל אתי די הבנית האילו הייין די הבכליע למהי תובו לתה די תלהוא אילו אילו בל הכתובת, בארמית, היא תודה על תרומה לבניית בית הכנסת. בגופן "Hebrew Square Bet-Shearim" היא תראה כך:

וזכור לטב
קורס חופליס וקורה
פרוטון וקורס סלוסטיס
חתנח וקומספרורוס ברח
וקוריס פוטיס חתנח וקורס
חנינת ברח חננון ובניחון
רמיצותין מרירן בכל אתר
רחבון חכח חמיאח רינרין
וחב מלך עלמח יתן ברכתח
בעמלחון אמן אמן סלח
בעמלחון אמן אמן

בכתב בן ימנו:

וזכר לטב קורס הופליס וקורה פרוטון וקורס סלוסטיס חתנה וקומספרורוס ברה וקוריס פוטיס חתנה וקורס דמיצותין מדירן בכל אתר דחבון הכה חמישה דינרין זהב מלך עלמה יתן ברכתה בעמלהון אמן אמן סלה

ובעברית:

וזכור לטוב
האדון הופלים והגבירה
פרוטון והאדון סלוסטים
חתנו וקומספרורוס בנו
והאדון פוטים חתנו והאדון
חנינה בנו, הם ובניהם
שמצוותיהם שרירות בכל מקום
ואשר תרמו כאן חמישה דינרי
זהב. מלך העולם ייתן ברכתו
במעשיהם אמן אמן סלה.